

1. עין יעקב על מסכת מגילה אות (כו)

אמר רבא, מיחייב אגש לבסומי בפוריא, עד דלא ידע בין "פרוך מרדכי", ל"ארור המן". רבה ורבי זירא עבדו סעדת פורים בהדי הדדי. בתר דאיבסום, קם רבה ושחטיה לרבי זירא. למחר, בעא רחמי עליה ואחיייה. לשנה אמר ליה, ליתי מר ונעביד סעדת פורים בהדי הדדי. אמר ליה, לאו כל שעתא ושעתא מיתרחיש ניסא.

2. שולחן ערוך אורח חיים הלכות מגילה ופורים סימן תרצה סעיף ב

חייב אינש לבסומי בפוריא * עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. הגה: וי"א דא"צ להשתכר כל כך, אלא שישתה יותר מלימודו (כל בו) וישן, ומתוך שישן אינו יודע בין ארור המן לברוך מרדכי. (מהרי"ל). ואחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיכוין לבו לשמים.

3. מגן אברהם סימן תרצה

ג (פמ"ג) אלא שישתה יותר וכו' - וי"א שלא ידע לחשוב שארור המן בגי' ברוך מרדכי:

4. ט"ז אורח חיים סימן תרצה

(א) (פמ"ג) חייב אינש לבסומי כו'. - רבים רוצים לתרץ ולפרש מה הכוונה בזה ולא נתיישב ולעדיין לפרש בדרך זה דצריך האדם לתת שבח לו ית' על טובה כפולה שעשה עמנו הא' הוא פורענות שהביא הוא ית' על המן ואלו לא נתברך מרדכי אלא היה ניצול עם כל ישראל דיינו אלא שבירכו למרדכי בגדולה מאוד והטובה יתירה ע"כ אמר צריך לבסומי עד שלא ידע מעלתינו מן ארור המן שזה מפלי' שלו לברוך מרדכי שזה מעלתינו שני' והכוונ' מדאמר עד דלא ידע מכלל שקודם שכרות שלו ידע ונתן שבח ע"ז בזה נתכוונו שלא יפסיק מליתן שבח ע"ז בשמחי' עד שיבוי' לידי כך שלא יבחין עוד ואז פטור מזה כנלע"ד:

(ב) (פמ"ג) וי"א שא"צ להשתכר כו'. - והא דאמר רבא בגמ' עד שלא ידע בין ארור המן וכו' נדחי' מימרא זו כיון שבגמ' מביא ע"ז דרבה שחטיה לר' זירא ש"מ מסקנת הגמ' שאין לעשו' כן כ"כ ב"י בשם הר"ן בשם ר' אפר"י:

5. ביאור הגר"א אורח חיים סימן תרצה

חייב כו'. שם מיחייב אינש כו' ור"ל בין נקמת המן לגדולת מרדכי והוא מ"ש גדולה נקמה שניתנה כו' ואמרו גדולי' דעה וכיון שניטלה הדעה לא ידע כו':

6. ספר תפארת ישראל - פרק נג

בזה הפרק נוסף ראה מדברי חכמים, במדרש (משלי ט') חכמות בנתה ביתה טבחה טבחה אף ערכה שלחנה זו אסתר המלכה בשעה שהגיע צער לישראל התקינה סעודה לאחשורוש ולהמן הרשע ושכרתם יין ביותר וכסבור היה המן בעצמו שחלקה לו כבוד והוא לא ידע שפרשה לו מצודה שמתוך ששכרה אותו יין קנתה אומתה לעולם אף ערכה שלחנה בעולם הזה ובעולם הבא איזה שם טוב שקנתה שכל המועדים עתידים ליבטל וימי הפורים לא בטלים לעולם שנאמר לא יעברו וגו' ר"א אומר אף יום הכפורים לא יבטל לעולם שנאמר והיתה זאת לכם לחקת עולם ע"כ. ויש מפרשים מה שאמר כל המועדים עתידים להיות בטלים היינו על ידי גזרת שמד היו בטלים המועדים אבל פורים ויום הכפורים לא נתבטלו על ידי שמד וזה הבטחה בלבד לישראל, ואין המדרש מוכח כך רק דקאי על מה שאמר אף ערכה שלחנה בעולם הזה ובעולם הבא. אבל הפירוש הוא כמשמעו שמצות בטלות לעתיד ופורים ויום הכפורים לא יהיו בטלים. ואם תשאל למה אלו שני המועדים לא יהיו בטלים, דבר זה לפי ענין אלו המצות כי ענין אלו המועדים הם כמו התחיה שאחר שהגיעו למיתה יחזרו לחיים כבראשונה, וכן יום כפורים שהאדם אשר הוא

חוטא ונגזר עליו המיתה יחזור לו החיים, ולפיכך פורים אשר הגיעו לחרב וחזר להם החיות אין ספק שהגיע להם דבר זה ממדרגה עליונה שממנה החיות שלא בטבע כי החיות הטבעי כבר נגזר על זה המיתה ואי אפשר רק שפתח להם השם יתברך שער העליון אשר ממנו חזר להם החיים, וכן יום כפורים אחר שנגזר עליו המיתה כאשר יחזור לו החיים אי אפשר רק על ידי עולם העליון ודבר זה מבואר, ולכך ראוי שאלו שני מועדים בפרט לא יהיו בטלים לזמן התחיה כי אלו המועדים הם גם כן ממין אותו העולם ודוגמתו ואין בטול דבר לעתיד כאשר יחזרו לחיות שלהם כי אלו שני המועדים גם כן כך שאחר שנגזר המיתה חזר החיים מן השם יתברך. וכאשר אתה תבין עוד אלו שני המועדים הנה הם שניהם שוים, וזה כי ביום הכפורים מקריבים שני שעירים, ובמדרש (ב"ר פ' ס"ה) וקח לי משם שני גדיי עזים טובים טובים לך טובים לבניך טובים לך שעל ידיהם אתה נוטל הברכות וטובים לבניך שעל ידם מתכפר להם דכתיב כי ביום הזה יכפר עליכם ע"כ. ועוד במדרש (ב"ר שם) ונשא השעיר עליו את כל עונותם היה נוטל הקדוש ברוך הוא עונות ישראל ונותן אותם על עשו שנאמר ונשא השעיר עליו את כל עונותם ואין שעיר אלא עשו שנאמר הן עשו אחי איש שעיר ע"כ. הרי מדרגת יום כפורים שהוא יתברך היה נותן עונש של יעקב על עשו, וכן היא מדרגת פורים מה שהיה רוצה המן שהוא מזרע עשו לעשות למרדכי שהוא מזרע יעקב שהיה חפץ לאבדו נטל הקדוש ברוך הוא ונתן על זרע עשו הוא המן ונאבד, ודברים אלו הם דברים גדולים ומופלגים ואין כאן מקומם כי פירשנו דבר זה פורים אשר הגיעו לחרב וחזר להם החיות אין ספק שהגיע להם דבר זה ממדרגה עליונה שממנה החיות שלא בטבע כי החיות הטבעי במקומו. כלל הדבר מה שהיו ישראל מנצחים כח עשו הוא מדרגה עליונה מעולם העליון וכן ביום הכפורים נצוח סמאל הוא כח עשו כמו שמבואר מדברי חכמים הוא למעלה מן עולם הזה, ולפיכך אמרו כי פורים ויום הכפורים לא יעברו ולא יהיו בטלים כי אלו שנים הם בטול כח עשו שבא לעולם כמו שהתבאר, ומאחר כי מדרגתם מעולם העליון אין בטול להם אף לזמן התחיה שיתבטלו עניני עולם הזה ואין זה נחשב בטול התורה כמו שהתבאר למעלה כי עולם התחיה הוא סדר אחר והשם יתברך סדר העולם לפי מה שראוי לעולם, אבל שתהיה התורה בטלה מכל וכל דבר זה אינו מן הטעם אשר התבאר לפני זה כי התורה כולא בה כמו שאמרו (אבות פ"ה) הפוך בה דכולא בה אף סדר התחיה ולכך השגת התורה היא לעולם ולעולמי עולמים. ובמדרש (במ"ר פ' כ') כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל ראה שישראל יושבים לפני הקדוש ברוך הוא כתלמיד לפני רבו ומבררים כל פרשה ופרשה למה נכתבה, וכן הוא אומר כי ליושבים לפני ה' תהיה סחרה ואתננה לא יכנף עוד מוריך ומלאכי השרת שואלים אותם מה הורה להם לפי שאינם יכולים לכנוס למחיצתן ע"כ. בזה המדרש גלו כי השגת התורה לא יהיה בטל לעולם ויהיו משיגים בתורה כי התורה היא כוללת הכל וכאשר משיג בתורה משיג סדר הכל, ואם שיהיו מצות התורה בטלות שאינם צריכים לעולם התחיה מכל מקום התורה לא תהיה בטלה כאשר בה השגת הכל יהיה צריך או אין צריך ויש בה דברים שהם לפי סדר עולם התחיה גם כן כמו שאמרו כל המועדים יהיו בטלים ופורים ויום הכפורים לא יהיה בטל כי הם לפי סדר עולם התחיה. ואמרו עוד במדרש לעתיד הקדוש ברוך הוא יהיה מגלה טעמי התורה, ודבר זה מבואר כי התורה בעצמה אין

בטול רק כי יהיה הכל לפי סדר העולם מה שראוי שיהיה באותו עולם, ומה שאמר בכאן שלא יוכלו מלאכי השרת לכנוס לפנים ממחיצתן של ישראל, דבר זה נתבאר במקום אחר:

7. ספר יערות דבש - חלק ראשון - דרוש ח

וממנו נלמוד כמה יש לנו לילך בדרכי ה' ולהדמות להנהגתו עם ברואיו בכל אופן, והוא לחמול על אנשים, אפילו הרעו לו ועברו רצונו, ולא לנקום ולנטור לדורי דורות אפילו על ספק, אבל אם יטיב לו אדם מהר ישכחו ואין זכר לו, לא כן מדת ה', מגדיל הטובה ומקטין הרעה, וחייבים אנו לילך בדרכי ה', ובפרט ימי פורים, וכאשר אמרתי מתמול שלשום בדרשה, דלכך נקרא יום סליחה ומחילה יום כפורים, שהוא יום כמו פורים והוא כפורים, כמו בפורים, היה אף חובב עמים, כן ביום הכפורים הקב"ה מוחל וסולח, ומרבה חמלה וחנינה, אפילו לעוברי רצונו. ולכן ביום הכפורים יש להעביר שנאה, ומבלי לנקום לגומלי רעה כי זה מידת פורים. וזהו משלוח מנות איש לרעהו להרבות אהבה וחיבה, כי זה מידת ה' לאהוב לכל, ורחמיו על כל מעשיו. וזהו המביא אדם לידי ענה וחרון למעלה ולמטה:

8. ספר דברי יחזקאל - לפורים

והוא מדרגת כה"ג ביה"כ כמ"ש האר"י ז"ל על אשר מנה אחת ואחת עד אחת ושבע שהמשיך מן האחת שבג"ר עד הז"ת. וזהו שכתבו הסה"ק שיום כפורים היינו יום כפורים כי ביום הכפורים רק הכה"ג השיג הקדושה הזאת ובפורים יוכל כל איש מישראל להשיג הקדושה הזאת. וזהו כוונת הש"ס חייב אינש לבסומי בפוריא היינו לבא לבסימות ומתיקות קדושה גדולה בפורים להשיג אור הבינה עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. היינו לבא לעולם ההוא שאין בו מגע עכו"ם כלל.

9. ספר מאור ושמש - פרשת כי תשא

והנראה בזה דאיתא בתיקונים (נז ע"ב) פורים אתקריאת על שם יום כפורים עיין שם, וזהו יום כפורים שיום כיפור הוא כפורים. והענין הוא דהנה בראש השנה אז הוא עת המשפט והשטן מקטרג על ישראל כמו שכתוב (איוב א, ו) ויבאו בני אלהים להתיצב וגו' ונתן לנו הקב"ה עצה לתקוע שופר בראש השנה ובזה נתערבב השטן אך זאת אינו אלא לפי שעה, נתן לנו הקב"ה את יום הכפורים שאז גם הקטיגור נעשה סניגור שעולה ואומר מי כעמך ישראל והקב"ה מוחל עוונותיהם של ישראל. ועל ידי מה נהפך הקטיגור לסניגור ביום הכפורים על ידי השעיר שהקב"ה נתן לנו עצה לשחדו ליתן שעיר לעזאזל:

והנה מצות השעיר הוא שצריך להביא שני שעירים בערב יום הכפורים שיהיו שוין בקומה ובמראה ובדמים ולהגדיל עליהם, וכשהשטן רואה שהוא חשוב כל כך אצל ישראל שנותנים לו שעיר שהוא דומה לשעיר אשר לה' בכל מעלותיו נשתתק מלקטרג עוד עליהם, אך כל כמה שלא קבל השוחד מהם אינו רוצה לדבר עליהם טובות שחושש שמא לא יתנו לו למחר, על כן בערב יום כפורים כשרואה שהזמן הכהן השני שעירים נשתתק מלקטרג עוד וביום כפורים כשמקבל השוחד הוא עולה ולומד עליהם סניגוריא ואין שטן ואין פגע רע והקב"ה מוחל עוונותיהם של ישראל. על כן כל האוכל ושותה בתשיעי כאילו התענה תשיעי ועשירי (ברכות ח ע"ב), כי בערב יום הכפורים נשתתק מלדבר קטיגוריא מפני הבטחון שהבטיחו לו ליתן לו

מחר שוחד הן בטוחים שהקב"ה ימחול להם מחר עוונותיהם על כן אוכלים ושותים בערב יום הכפורים:

והשתי סעודות שעשתה אסתר להמן היו דמיון ערב יום הכפורים ויום הכפורים, שעל ידי סעודה ראשונה נשתתק ובסעודה שניה פעלה להשבית אויב ומתנקם כמו ביום הכפורים שאנו פועלים על ידי השעיר שהקב"ה ימחול עוונותיהם של ישראל שביום הכפורים אין שטן ופגע רע. ומרדכי ואסתר פעלו שביום פורים לא יהיה שום קטרוג על ישראל כמו ביום כפורים:

והשתי סעודות שעשתה אסתר להמן היו דמיון ערב יום הכפורים ויום הכפורים, שעל ידי סעודה ראשונה נשתתק ובסעודה שניה פעלה להשבית אויב ומתנקם כמו ביום הכפורים שאנו פועלים על ידי השעיר שהקב"ה ימחול עוונותיהם של ישראל שביום הכפורים אין שטן ופגע רע. ומרדכי ואסתר פעלו שביום פורים לא יהיה שום קטרוג על ישראל כמו ביום כפורים:

10. ספר קדושת לוי - קדושה ראשונה פורים

ומעתה יתלהב לב האדם בקראו המגילה ויכוין בקראו ובשמוע המגילה שמעתה מקבל עול תורתו ומצותיו כמאמר חכמינו ז"ל קיימו מה שקבלו כבר. וכפי אשר ביארנו לכן יכין את עצמו מה שחלף ועבר אין. ומעתה הוא מקבל עליו עול תורתו ומצותיו יתברך שמו לכן אמרו בזהר הקדוש יום כפורים שהוא כמו פורים, כלומר שהארת יום כפור הוא מטוהר וחושבנא מכאן ולהלאה כמו שאמרו במדרש (תנחומא אמור כב) ולקחתם לכם ביום הראשון (ויקרא כג, מ) ראשון לחשבון עונות, כי העיקר האורות יום הכפורים לקנות לב חדש לעבוד אותו כמו שתיקנו למען נחדל מעושק ידינו ונשוב לעשות חקי רצונך כן בפורים מה שחלף ועבר אין. ומעתה מקבלין עלינו עול תורה ומצות יתברך שמו כמ"ש. וגם כי בפורים ביארנו שהטבעים נזדככו על ידי קריאת המגילה שמאיר בעולם הזה כמ"ש (שמות ל, כג) בשמים ראש מארי דכיא. וביארנו על ידי קריאת המגילה נזדככו העולם הזה. ולכן נעשה בתוך הטבעים וקיימו מה שקבלו כבר:

11. ספר שם משמאל - פרשת תצוה - שנת תרע"ה tikun of food from all year
ולפי האמור יש השתוות בין שני מיני הסעודות שבימי חול פורים ועיוה"כ, כי איתא בספה"ק שבאכילת עיוה"כ מתקנין כל האכילות של כל השנה שעברה שלא היו בכוונה, וא"כ אכילת סעודת פורים מתקנת על להבא, וסעודת עיוה"כ מתקנת לשעבר. והנה בכתבי האר"י ז"ל דיום כיפורים הוא כמו פורים, ואות ל' שבתיתת כפורים היא כ' הדמיון, ולפי דרכנו הסעודות שבשניהם [כי סעודת יוה"כ נאכלת עיוה"כ כמ"ש ז"ל] נמי, כי סעודת פורים שהיא מתקנת להבא שיהי' ביכולת ישראל לאכול בקדושה ובטהרה, יש בה יותר שבח מהתיקון על לשעבר. וכענין שכבר אמרנו שהנשיאים לא הביאו בתחילה לנדבת המשכן מפני שאמרו יתנדבו הציבור מה שמתנדבין ומה שמחסרין אנו משלימים, ובשביל שנתעצלו נחסרה אות אחת משמם, ולכאורה מה חטאו בזה שהרי כוונתם היתה טובה, ואמרנו שלא יצאו בזה ידי חובתם, אדרבה הם היו צריכין לפתוח פתח לפני ישראל שיהיו יכולין בעצמם לעשות, ובזה יותר שבח מלתקן מה שמחסרין, כי תכלית הכוונה שיהיו ישראל בעצמן יכולין לעשות:

12. ספר פרי צדיק פורים - אות א itzumo shel yom

ואיתא בתיקוני זוהר (תיקון כא) פורים אתקריאת ע"ש יום הכפורים דעתידין לאתענגא ביה כו', וכן אומרים בשם הרבנים הקדושים זללה"ה דפורים בחינת יום הכיפורים ונקרא יום כפורים היינו כמו פורים ובאמת נרמז בתקוני זוהר כנ"ל. וכמו ביום הכיפורים עיצומו של יום מכפר כן ימי הפורים עיצומו של יום עושה מחיית עמלק. רק האדם צריך שיזכור שהיום יום הכפורים וכן שהיום פורים. ועל זה נאמר והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור, דהיינו שהימים נעשים להיות מחיית עמלק על ידי השם יתברך וכמו שאמרנו. ואמר נזכרים שאף הזכירה שמזכירין שמו מלמטה גם כן מצד השם יתברך ממילא. ששולח בלב ישראל ההזכרה שיזכירו שמו מלמטה. וממילא נעשים הימים שיהיה בהם מחיית עמלק כאמור ובא ההבטחה וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וגו', שאף בשעת הגזירה שיכריחו חס וחלילה את ישראל לבטל מועד ושבת ובודאי לא יניחו אותם לקיים מצות הנוהגות בפורים מכל מקום ימי הפורים לא יעברו, והיינו כח הימים להיות בהם מחיית עמלק מלמעלה זהו לא יתבטל גם אז. וממש כמו יום הכיפורים שעיצומו של יום מכפר אף אם לא התענו בו ולא קראו מקרא קודש וכן ימי הפורים עצמם עושים המחיית עמלק למעלה. אך דצריך על כל פנים לידע שהיום הזה הוא פורים ועל זה הבטיחו הכתוב וזכרם לא יסוף מזרעם שאף אז לא ישכחו הימים ויהיו הימים נזכרים ונעשים שיהיו ימי מחיית עמלק. והנה יש שינוי בכתוב דמקודם כתיב נזכרים ואחר כך ונעשים ואחר כך באותו פסוק כתיב וימי הפורים האלה לא יעברו וגו', ואחר כך וזכרם לא יסוף וגו'. אכן בגמרא (מגילה ל.) אמרו בפורים שחל להיות ערב שבת דרב אמר מקדימין פרשת זכור, כי היכי דלא תיקדום עשייה לזכירה נר' דדרשי נזכרים על קריאת פרשת זכור.

13. ספר פרי צדיק פרשת וילך ושבת תשובה - אות כא

וכמו שנאמר כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' טטהרו. ובזה יש להבין הרמז שנזכר בתיקונים על יום כפורים כמו פורים שהדוגמא הוא כמו בנס פורים היה מבורר לכל שהזדונות נהפכו לזכיות כידוע שעיקר החטא היה שנהנו מסעודתו של אותו רשע. ובזה עצמו היה הנס על ידי משתה היין כמו שנזכר מיד במגילה תוקפו של אחשורוש שעשה משתה לכל שריו ועבדיו. ועל ידי זה הדר קבלוהו עלייהו התורה מאהבת הנס מפני שראו שזה החטא עצמו שנהנו מסעודתו נתהפך לזכות לכן בא המצוה לבסומי עד דלא ידע וכו' שאין שום הבחנה בדעת גם אם נתערב עמהם ונתחבר עמם יש יקרות זה לישראל שעם כל זה הוא מקושר בשורש למעלה מן הדעת:

14. ספר תורה אור - על מגלת אסתר

והנה פורים ויוה"כ הוא בחינה אחת (יום כפורים פירושו כמו פורים). ונקרא פורים על שם הפור כי התנשאות המן שהפיל פור הוא הגורל שרצה לדמות לאותו הגורל שביוה"כ כו'. שכמו שיוה"כ הוא בחי' תשובה עלאה לפני ה' טטהרו כך בפורים זכו ישראל לתשובה עלאה על ידי דברי הצומות וזעקתם במסירת נפש ממש ע"י קדוש השם שהרי המן לא ביקש אלא לאבד את היהודים ואם היו כופרים ח"ו לא היה עושה להם כלום. וכמארז"ל שבימי אחשורוש קבלו את התורה ברצון ועי"ז היה נשיאת נפשם למקור חוצבם הגבה למעלה בבחי' עלה במחשבה ותשובה קדמה לעולם. והנה גלוי בחי' זו בנפש ביום הכפורים אין בו אכילה ושתייה אבל בפורים

שהוא בזמן הגלות הוא ע"י שתיית היין דוקא שהוא בחי' יין המשכר דהיינו בטול הדעת והשגה כו' כמ"ש במ"א:

וזוהו חייב אינש לבסומי בפוריא בבחי' יין המשכר עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. כי ארור המן הוא הקליפה המכסה ומסתיר שם י"ה בחי' הלא תעשה. וברוך מרדכי הוא המשכת מצות עשה בחי' ו"ה. וע"י בחי' יין המשכר הוא בחי' בטול ההשגה כו' ובחי' תשובה עלאה עולה למעלה מבחי' י"ה ומבחי' ו"ה. ובפורים מתגלה בחינה זו בכל נפש בכלל והארה מבחי' זו מתגלה קצת בכל יום בפרט בק"ש במסירת נפש באחד **ובואהבת לכל חד לפוש"ד:**

15. ספר תורה אור - על מגלת אסתר (ש"ז מלאדי)

וזוהו ענין פורים ע"ש הפור הוא הגורל כו'. דהנה כמו הגורל שיפילו גורלות איך שיפול הגורל כך יקום הדבר שתולה האדם את רצונו בהפלת הגורל שכאשר יפול הגורל הן או לאו כך יהי' רצונו א"כ תולה הוא את רצונו במקור הרצון שנקרא רצון פשוט ובזהר נק' רעוא דכל רעוין שלמעלה מבחי' גילוי הרצון כו' וזוהו ענין הפורים שגבוה יותר גם מבחי' יום הכפורים שהרי יוה"כ נק' כפורים כלומר כמו הפורים בכ' הדמיון בלבד ולא כמו פורים ממש מכלל שפורים עצמו **גבוה מיוה"כ"פ והענין הוא כך להיות שהגם ביוה"כ"פ היו ענין הגורלות בשני השעירים לפני ה' כו' שזוהו ג"כ תלוי בבחי' רצון הפשוט מקור כל הרצונות כו' וכנ"ל. אך מ"מ הי' תלוי באופן התשובה שהרי יוה"כ"פ אינו מכפר בלתי אמצעות התשובה דוקא והגם שהתשובה היא בחי' תשו"ע והיא בחי' מס"נ ומ"מ אם אינו עושה תשו"ע אין יוה"כ"כ מכפר כידוע אך בחי' פורים יש בה יתרון מעלה מה שאין ביוה"כ"כ והוא ענין מס"נ שלהם שהי' למעלה מן הטעם והדעת לגמרי כנ"ל דהיינו בהעדר שום חפץ ורצון כו' בלתי לה' לבדו וכנ"ל. וזהו ע"כ קראו לימים האלה פורים כו' והם ימי משתה ושמחה שהוא בחי' התגלות אורות בכלים דוקא כי ע"י השמחה הוא בחי' גילוי האור ולע"ל כתיב בבכי יבאו כו' שלא תוכל האור להתיישב בכלי ולכך בבכי יבאו בדמעות כו' וכנ"ל. אבל בפורים שזכו למעלה יתירה והוא בחי' מס"נ האמיתי הנ"ל להיות דבוקים בעצמות אא"ס שיוכל לשכון בכלי גם במה שלא יכיל הכלי לסבול האור ע"פ ההשתלשלות מאחר שהוא למעלה הרבה מן ההשתלשלות כו' ולכך הם נק' ימי משתה ושמחה כי נכנס יין יוצא הסוד דוקא בבחי' הגילוי בכלים דוקא והוא בחי' אהבה בתענוגים שלפני האצי' מפני שבאצי' אין הכלי סובלתה כו' וד"ל.**

16. ספר ליקוטי הלכות או"ח - הלכות תפילין הלכה ו

ועל כן נקרא פורים על שם הפור שהוא הגורל. ואיתא שפורים בבחינת יום כפורים. כי המן רצה לפגם **בהגורל** של יום הכפורים שאז נכנס הכהן גדול לפני ולפנים ששם עקר הבטול. ועל כן הזהר וכל אדם לא יהיה באהל מועד וכו', כי נכנס לנקדת האבן שתיה שהוא בחינת סלע ישכן ויתלונן, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, שזוהו בחינת ענוה הנ"ל, כמבאר בהתורה הנ"ל על פסוק זה, עין שם. אבל הכהן גדול לא היה יכול לכנס לשם כי אם על ידי הגורל שנתן על שני השעירים גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל, כי ביום הכפורים צריכין לתשובה שעל ידי זה זוכין לחיים נצחיים, שהם בחינת ענוה כנ"ל. ועל ידי זה נתכפרין כל עונות, שהם בחינת גאות סטרא דמותא, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה י"ז) ועובר על פשע לשארית, למי שמשים עצמו כשירים. ועל כן היה צריך הכהן גדול לכנס לפני

ולפנים, שם עקר הבטול כנ"ל, אבל כשרוצין לזכות לענוה צריכין לזהר מענוה פסולה, דהינו שלא יהיה עצל ורוע מזל וכו', רק יהיה לו עזות דקדשה במקום שצריכין עזות, אך יש בזה משקל גדול כנ"ל. ועל כן צריכין להתפלל הרבה להשם יתברך שהוא ברחמיו יורהו האמת לאמתו וכמבאר בהתורה הנ"ל. וזהו בחינת הגורל שהיה צריך להטיל על שני השעירי עזים שהם שני מיני עזות, עזות דקדשה העולה לה', בחינת גורל אחד לה'. ועזות דסטרא אחרא, שהוא בחינת גאות עבודה זרה שמשם כל העונות שצריכין לטרדו ולגרשו לעזאזל, בחינת וגורל אחד לעזאזל, כי אי אפשר לכוון נקדת אמת בזה כי אם על ידי גורל שהוא מאת ה' לבד, כמו שכתוב, "אתה תומיך גורלי". כי רק השם יתברך צריך להיות בעזרו לכוון בזה נקדת האמת לאמתו וכמבאר בהתורה הנ"ל שאמר רבנו ז"ל שצריכין רק לבקש מהשם יתברך לזכות לענוה אמתית וכו', עין שם.

17. אסתר פרק ג, ז

(ז) בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֲדָשׁ נִיֶּסֶן בְּשֵׁנֵי שְׁתֵּי עָשָׂר לַמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרוֹשׁ הַפִּיל פּוּרֹה הוּא הַגּוּרָל לַפְּנֵי הַמֶּן מִיּוֹם לַיּוֹם וּמִחֲדָשׁ לְחֲדָשׁ שְׁנַיִם עָשָׂר הוּא־חֲדָשׁ אֲדָר: 0

18. אסתר פרק ד, ז

(ז) וַיִּגְדֹּלּוּ מְרַדְּכֵי אֶת כָּל־אֲשֶׁר קָרְהוּ וַאֲתוּ פְרָשֵׁת הַכֹּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הַמֶּן לְשִׁקוֹל עַל־גַּנְזֵי הַמֶּלֶךְ בִּיהוּדִים בִּיהוּדִים לְאַבְדָּם:

19. אסתר פרק ו, יג

(יג) וַיִּסְפָּר הַמֶּן לְזַרְשׁ אֲשֶׁתּוֹ וּלְכָל־אֶהָבָיו אֶת כָּל־אֲשֶׁר קָרְהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזַרְשׁ אֲשֶׁתּוֹ אִם מִזְרַע הַיְהוּדִים מְרַדְּכֵי אֲשֶׁר הַחֲלוֹת לְנַפֵּל לַפְּנֵיו לֹא־תוֹכֵל לוֹ כִּי־נִפּוֹל תִּפּוֹל לַפְּנֵיו:

20. אסתר רבה (וילנא) פרשה ח

ה ויגד לו מרדכי את כל אשר קרהו, אמר להתך לך אמור לה בן בנו של קרהו בא עליכם הה"ד (דברים כ"ה) אשר קרך בדרך, ד"א אשר קרהו בחלום מלמד שהזכיר לה את החלום אשר חלם כענין זה, בשנה השנית למלך אחשורוש וירא והנה רעש גדול וחזק ובהלה על הארץ ופחד ורעד לכל יושביה, והנה שני תנינים גדולים ויריעו זה לקראת זה ויערכו מלחמה וינוסו לקולם כל גויי הארץ, והנה ביניהם גוי אחד קטן ויקומו כל הגוים על הגוי הקטן לאבד זכרו מעל הארץ, ויהי היום ההוא חושך לכל העולם ויצר לגוי הקטן מאד ויזעקו אל ה', והתנינים נלחמים באכזריות חמה ואין מפריד ביניהם, וירא מרדכי והנה מעין מים אחד קטן עבר בין שני התנינים האלה ויפריד ביניהם מן המלחמה אשר היו נלחמים והמעין גבר (נגר) ויהי לנחל שוטף כשטף ים הגדול והולך ושוטף בכל הארץ, וירא והנה זרחה השמש לכל הארץ ויאור העולם, ויתרומם הגוי הקטן והגבוהים הושפלו ויהי שלום ואמת בכל הארץ, ויהי מהיום ההוא ומעלה וינצור מרדכי את החלום אשר חלם ובעת אשר הצר לו המן אמר לאסתר ע"י שלוחה הנה החלום אשר ספרתי לך בימי נעורייך, ועתה קומי ובקשי רחמים מאת הקדוש ברוך הוא ובאי לפני המלך והתחנני על עמך ועל מולדתך.

21. ספר אדיר במרום ח"א - שמייה דעתיקא סתים מכולא

ונחזור לענין, כי ב' האורות הם ממש ענין ירושת יעקב, שאינם מתגלים אלא בכח אברהם, ובסוד, ויתן לך את ברכת אברהם (בראשית כח, ד). ובהגלותה נקרא ישראל, ל"י רא"ש. והם גם כן י"ש רל"א, בסוד התורה באל שבה, והיינו אל דאברהם, שח' פעמים אל הוא אברהם. והיינו, אז יבקע, א"ז - ח' פעמים אל דאברהם, ועוד אפרש לך מזה בס"ד. והנה אלה ב' האורות הם החסרים ממשיח, כי נעלמים עד שישלוט בכח אברהם. וסוף הכל ענין העקידה כמ"ש בס"ד, כי שם נאמר, וירש זרעך וכו' (בראשית כב, יז), בכח, עקב אשר שמעת בקולי וכו' (בראשית כב, יח), בסוד הב' אלהים שהן עקב שנכללו בו. ואז ניתן כח למשיח בן יוסף ומשיח בן דוד לשלוט, בסוד, והיה ירשה שער אויביו וישראל עושה חיל (במדבר כד, יח). ואלה הב' נחשבים לאברהם, והוא נר כנ"ל, ובכחו שולטים המשיחין על החושך היוצא מן הש"ך כנ"ל בסוד עשו. וזהו, עריכת נר לבן ישי, שישו הוא ש"ך, ומפני היות ב' אלהים שכל אחד עושה ש"ך בסוד ה"פ דין, נאמר, לפני שמש ינון שמו (תהלים עב, יז), והיינו שמש - ש"ך ש"ך. ושמו, סודו שמו של משיח, שהוא עצמו ענין שמי עם י"ה, שבו הוא הוא שולט על בחינת ב' הש"ך. ובסוף הכל, צדיק כתמר יפרח (תהלים צב, יג), בשני ש"ך גי' תמ"ר. והנה הירושה הזאת עושה ב' דברים, א', שלוקחת הטוב מן עשו ונותנת ליעקב. והב', שזוהמא של יעקב יצאה לעשו, והוא סוד, ונשא השעיר עליו את כל עונותם (ויקרא טז, כב). ולזה צריך גורל, כי אלו ב' השעירים שניהם עומדים במקום א' במדריגה א', א' להכניס הטוב וא' להוציא הרע. והמוציא הוא בסוד, הנה משמני הארץ יהיה מושבך (בראשית כז, לט), שהוא החומריות הניתן לעשו, בסוד, לחם ונזיד עדשים כנ"ל:

22. ספר רסיסי לילה - אות נח

וכן הוא קדושת ימי הפורים כלי מחזיק ברכה וכולל כל מיני ברכות דעל כן אמרו בתיקונים (תיקון כא) על יום הכפורים דרצה לומר כפורים כמו פורים וידוע מי נתלה במי קטן בגדול (תענית ז). כי פורים הוא ימי רצון הרבה יותר מיום הכפורים כי הוא רב שלום האמיתי חותם כל הברכות. ואין כאן המקום להאריך יותר:

סליק ספר "רסיסי לילה" מכתב יד קודשו:

23. ספר ישראל קדושים - אות ט

ועל הרוב חל פורים בפרשת תשא ונראה לי לפי שגם בו יש תיקון לחטא זה כידוע מתיקוני זוהר דיום כפורים שהוא כמו פורים שגם פורים כולל כל קדושות הנזכר לעיל ותוקף מלכות פרס היה על ידי שגם בהם היה למראית עין כמו התחלת הקדושה מלמטה שבישראל הנזכרת דאין משמשין מטותיהם ביום כמו שאמרו (מגילה י"ג סוף ע"א) מגנותו של אותו רשע למדנו שבחו וכו' וכן בכלל האומה אמרו (ברכות ח' ע"ב) דצנועים בדבר אחר, והסמיכו לזה דרש למקודשי אלו פרסיים המקודשים ומזומנים לגיהנום, שלא נטעה כמו דישראל נקראים קדושים על ידי זה. גם הם כן, על זה אמרו דהם נקראים מקודשי, שמזומנים לגיהנום ולא שיש בהם שמץ קדושה כלל ועל דרך שאמרו (בבא בתרא י' ע"ב) על כל צדקה וחסד שעושין שהוא חטאת להם כי כל כוונתם לרע ולא לשם שמים:

24. ספר אמרי נועם על התורה - פרשת תצוה

וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה מדם חטאת הכפורים אחת בשנה יכפר עליו לדורתכם [ל י]. ויש לדקדק על כפל הלשון 'אחת בשנה'. ונראה לפי המבואר

בתיקוני זוהר [דף נז ע"ב] ובספה"ק [קדושת לוי פורים בד"ה ומעתה (בשם הזהר)], כי יום כפורים היינו כמו פורים, שלעתיד יהיה מן יוה"כ יום חדוה, שיהיה פורים. על כן י"ל דבפורים נמחל לנו חטאתינו, והוא יום כפרת עוונותינו. והנה בפורים אנו קוראים בתורה [שמות יז טז] מלחמה לד' בעמלק מדר דר. וזהו 'וכפר אהרן כו' אחת בשנה מדם חטאת הכפורים', היינו, ביוה"כ הוא כפרת עוונות, וגם 'אחת בשנה יכפר עליו לדורתכם', היינו, עוד ביום אחד בשנה שאז קורין מדר דר, וזהו 'לדורותיכם' דייקא, אז ג"כ הוא יום כפורים מחילת עוון, כמו ביוה"כ, כי יוה"כ ופורים כחדא וכנ"ל:

25. ספר אמרי נועם על מועדים - לפורים

וכמו דאיתא בתיקונים [דף נז ע"ב] אשר פורים הוא דוגמת יום כפורים. ואז 'וזכרתי את בריתי יעקב', כי מרדכי נשמת יעקב כידוע [עיין בספר הגלגולים פרק לה], על כן נאמר יעקב בראשונה. ונאמר שמה זכירות אבותינו אברהם יצחק יעקב, וגם 'והארץ אזכור', כי אברהם יצחק יעקב "ב אר"ץ עולה מרדכי" אסת"ר. על כן נכתב שם 'יעקוב' מלא וא"ו, בכדי שיעלה למספר מרדכי" אסת"ר. גם א"ו א"ז יכנ"ע לבב"ם עולה כ"י י"ד ע"ל כ"ס י"ה [שמות יז טז], והבן:

Purim and yom kippur Rav Tzadok itumo shel yom #12

Eat fast/fast eat

Tikun of food (yom kippur the past purim the future) shem m'shmuel #11

Source of yom kippur – chet haegel

Ktoret

Goral - safek

Kohen gadol All the bowing , Perfume smell – ktoret

Seir lshem – seir lazazel- twins Dressing up twins yakov esav

Look alike

Use of sin – bribery esav haman #9

Give haman food and wine – saved the jews “seer lazazel”

Ad dlo yada – like Yitzchak who then gave the bracha – celebrate with physicality – we never see yakov got that bracha

Yom kippur real day of accepting the Torah (eitz chaim) after egel Purim reaccepting #10 kedushat Levi

Reaccepting with no pressure from above

Haman's ring better than 48 prophets

Entre migila is coincidence – no God

Struggle two “powers”

Esther didn't ask for anything – left to chance

Esther left her life to chance (whatever mordicahi says)

No idolatry in Persia (dualism)

Yom kippur doesn't help interpersonal relationships "make up"

Purim send gifts #7 yaarat dvash

Maharal: #6

Purim and yom kippur are both days of resurrection of going from death to life (Is that pshat in Rebbe Zera!!!!)

Yom Kippur – give sins of yakov to esav ארור המן

Purim – give gashmiut of esav to yakov (gets the second bracha he took!!!)

ברוך מרדכי

ארור המן ברוך מרדכי

Lvsumai – like bsamim – like ktoret – every person can become like the cohen gadol #8

Itzumo shel yom

M'ahava – turns the sin of the party into a mitzvah to party rav Tzadok #13